

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „МЕНИДЖМЪНТ И МАРКЕТИНГ“

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
СПЕЦИАЛНОСТ „СТОПАНСКО УПРАВЛЕНИЕ“,
„БИЗНЕС МЕНИДЖМЪНТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО“
ОКС „БАКАЛАВЪР“

1. Стратегическо управление на фирмата. Същност, видове стратегии. Външна среда – същност, видове индикатори.
2. Стратегическо фирмено планиране. Определяне целите на развитие на фирмата. Същност и видове цели. Мисия на фирмата. Фирмена култура.
3. Методи за структурен анализ. Портфейлен анализ. Матрици на Бостънската консултативна група, на “Дженерал електрик”, на Ансъф.
4. Определяне на стратегиите на фирмата. Видове стратегии. Оценка и избор на стратегия. Конкурентна стратегия, стратегия на диверсификация. Профил на конкуренцията. Същност на диверсификацията и възможни диверсификационни стратегии. Разработване на стратегически програми.
5. Изграждане на организационно-управленчески структури. Формална и неформална организация. Видове управленски структури, връзката им със стратегията и препоръки за изграждането им.
6. Същност и видове управленски решения. Принципи на вземане на управленски решения.
7. Етапи на процеса на вземане на управленски решения – подготовка, разработване на алтернативни управленски решения, избор на решение, изпълнение и контрол.
8. Природа на ръководната дейност. Мениджърът – централна фигура в процеса на управлението. Видове мениджъри и техните характеристики. Лидерство и власт. Стиллове на управление.
9. Същност, предпоставки и особености на планирането. Принципи на планирането. Видове планове.
10. Същност на прогнозирането. Видове прогнози. Методи за прогнозиране. Осигуряване на необходимата прогнозна информация.
11. Същност и особености на бизнеспланирането (фирменото планиране). Система от фирмени планове.

12. Планиране на производството. Производствена програма – показатели и схема на разработване. Използване на производствените мощности, същност и методика за определяне. Баланс на производствените мощности.
13. Планиране на материалните ресурси. Определяне на потребностите от материали. Остойността на материалите. Степен на използване, показатели. Управление на материалните запаси.
14. Кадрова политика – същност и принципи. Привличане, подбор, оценка и развитие на човешките ресурси. Метод “Дърво на възрастта”.
15. Оценяване на персонала – принципи, изисквания, методи и процедури.
16. Мотивация на персонала. Потребности, стимули и мотиви. Мотивационни модели. Форми на стимулиране на персонала и форми на професионално развитие.
17. Пазар на труда – особености, субекти и институции
18. Цена на работната сила – съдържателна характеристика и елементи
19. Определяне на работните заплати – механизъм и елементи
20. Същност, характеристика и особености на социалното осигуряване в България.
21. Продуктът като маркетингово средство – разработване на нови продукти, стоков асортимент, жизнен цикъл на стоките, опаковка, стокова марка и конкурентноспособност на стоката.
22. Маркетингови проучвания – структура, обекти и обхват. Видове. Информационно осигуряване. Планове и въпросници за провеждане на проучването. Резултати.
23. Сегментиране на пазара и позициониране на продукта. Критерии и изисквания. Избор на целевия продукт. Съдържание на позиционирането.
24. Състав, структура, динамика, съотношение на цените и видове цени – определение и примери. Основни разходно-калкулативни и сравнителни методи за ценообразуване. Характеристика, сфера на приложение, изисквания и формулен апарат.
25. Същност, характерни черти и етапи на иновационния процес. Класификация и фактори на иновациите.
26. Стратегии за осъществяване на иновациите. Иновации и интелектуална собственост.
27. Предприемачество – определение и теоретични постановки. Социално-икономическа роля на предприемачеството. Предприемачеството в малкия и корпоративния бизнес – същност и особености. Форми на предприемачески обединения – субконтракторни вериги, предприемачески мрежи и клъстери.

- 28.Предприемачески стратегии – необходимост от прилагането им. Стратегии на М. Портър и П. Дракър.
- 29.Методи за анализ и оценка на ефективността на инвестиционните проекти.
- 30.Същност на конкурентоспособността на предприятието. Конкурентни предимства на предприятието.
- 31.Управление и мониторинг на конкурентоспособността на предприятието.
- 32.Конкурентни стратегии и конкурентен статус на предприятието.Конкурентен потенциал на предприятието и техники за повишаване на неговата конкурентоспособност.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Ансофф, И., Стратегическое управление, М., Экономика, 1989
2. Армстронг, М., Управление на човешките ресурси, изд. “Делфинпрес”, Бургас, 1993
3. Белев, Д., Икономически анализ, прогнозиране и планиране на предприятието, С., 1998
4. Благоев, В., Маркетинг, изд. “Векко”, С., 1999
5. Георгиев, Ас. и Василева, М., Туроператорска, агентска и транспортна дейност в туризма, Паралакс, С., 1999
6. Геров, А., Фирмено планиране, т.1,2, Унив.изд. “Стопанство”, С.
7. Гочев, Г., Манов, Б., Социално осигуряване, С., 1997
8. Димитрова, Р. Управление на конкурентоспособността на предприятието. УИ „Н. Рилски”, Благоевград, 2014.
9. Димов, Д., Р. Мадгерова, М. Ушева, Д. Златева, Д. Янева, Планиране в сферата на икономиката, Унив. изд. „Н. Рилски”, Благоевград, 2011.
10. Дракър, П., Новаторство и предприемачество, изд. “Хр. Ботев”, С., 1992
- 11.Донъли, Дж., Дж. Гибсън, Основи на мениджмънта, изд. “Отворено общество”, С., 1997
- 12.Каменов, Д., Фирмено планиране, прогнозиране и контролиране, изд. “Оком”, С., 1999
- 13.Каракашева, Л., Л. Менчева, Бл. Маркова, Маркетинг, С., 1998
- 14.Каролова, Т., Иновации и иновационно развитие, Благоевград, 2003
- 15.Котлер, Ф., Управление на маркетинга, изд. “Графема”, С., 1998
- 16.Маринова, А., А. Войкова, Иновационни процеси във фирмата и фирмена култура, С., 1995
- 17.Менчева, Л., Пазари, цени, маркетинг, С., 1994
- 18.Палешутски, К., Мениджмънт, изд. “Форчън”, Благоевград, 1993

- 19.Палешутски, К., Управление на средни и големи фирми, Благоевград, 1999
- 20.Пехливанов, В., В. Кюрова, Основни въпроси на маркетинга, С., изд. „Галик”, 2013
- 21.Пехливанов, В., В. Кюрова, Основи на цените и ценообразуването, С., изд. „Галик”, 2013
- 22.Питърс, Т., Р. Уотърман, Към съвършенство във фирменото управление, С., 1988
- 23.Спасов, К., Управление на човешките ресурси, изд. “Арт График”, С., 1999
- 24.Тодоров, К., Основи на дребния бизнес, изд. “Тракия-М”, С., 2000
- 25.Тодоров, К., Стратегическо управление в малките и средните фирми, т. I и II, изд. “СИЕЛА”, С., 2001
- 26.Филипова, М., Управленски решения, Унив. Изд.,Н. Рилски”, Благоевград, 2008
- 27.Шопов, Д., М. Атанасова, Управление на човешките ресурси, изд. “Тракия-М”, С., 1996
- 28.Шопов, Д., Л. Стефанов, М. Паунов, Л. Дулевски, Икономика на труда, изд. “Тракия-М”, С., 2002
- 29.Щаудт, Е., Мениджмънт на иновациите, С., 1992

Благоевград, 2020 г.